

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXIX. An Monachis sit Laborare neceße?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AVTOR. I. Habitu notabili profidentes mundi contemptum ac pœnitentiam indui peruetus est. Teste S. Dionysio lib. Eccl. Hierarch. c. 6. Athanasius, ait *fuscam ac vilem* gerunt: Palladius, *ocullis vfas Sanctimonialia*: Tertullianus, *Deo dicatos habitus* ferunt. Ecce antiquitatem.

II. RATIO monastici habitus est Dionysio Basilio, 1. Mutatio vitæ, & ad designandum huius propriam professionem. 2. Ut sic insignes habitu cogatur rectius vivere, ceu cognitu faciles. 3. *Cucullus*, ait Cassianus, denotat infantilem simplicitatem & innocentiam. 4. *Saccus*, ait Hieronymus & Cassianus pœnitentiam, mundi que contemptum indicat.

III. TONSURARI peruetus est. Dionys. *Sacerdos signo crucis eum consignatum tondet; omnique veste detracta eum alia induit.* Anicetus Papa iubet in modum spheræ caput radi. Isidorus & Beda aiunt, S. Petrum gestasse primum coronam; ac inde clericalem descendere tonsuram, similem hodiernæ monachali, teste *Concilio Toletano.*

IV. RATIO Tonsuræ, 1. Quia, Concil. Agath. iubet pœnitentes tonderi. 2. *Isidori*: Imitatio Nazaræorum, qui die consecrationis suæ radebantur, coma infernè defluente. 3. *Beda*. Insigne coronæ Dominicæ. 4. *Isido*. In signum abiiciendorum superfluum. 5. *Dionysius*. In signum vitæ apertæ & puræ.

Vnde figmenta Lutheri & Caluini patent.

DICO AD ista *Isichio teste*: Sic tonderi, erat ornare comam; quod ueti-

tum. Deinde, Sacerdotibus Iudæorum erat prohibita rasura; ne similes essent gentilium sacrificulis. Demum, ista erant Ceremonialia; ideo nil obligant hodie.

Q V Æ S T I O LXIX.

*An Monachis Laborare necesse:
& nefas Mendicare?*

CALVINUS *Instit. l. 4. c. 31. §. 10.* Cum Wicleffo pertendit, Monachos solum suis victitare laboribus oportere.

1. Idque vi f u Præcepti, seu *Concilii Eph. 4. 1. Thess. 4. 2. Thess. 3. 2.* Quæ & Augustinus lib. *de opere Mon. cap. 17. 100.* contemplatiuos, ut maxime vult exemptos a labore. 3. Quia, sic mos perpetuus obinet monasticus.

AVTOR. Laborandi præceptum diuinum omnibus commune est.

I. Ut, *Eph. 4. non furetur quis.* I. *Vt Thess. 4. Honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt; Et nullius aliquid desideretis.* 2. *Thess. 3. Audiuimus enim aliquos inter vos inquietos esse, nil operantes, sed curiales agentes.*

2. Qua causa S. Augustinus arguit otiosos laborifugas. Qui autem prædicant, sacrificant, verè laborant operum digni etiam mercede sua. *Quin, cap. 16. ait ex Act. 11. qui omnia in commune ad pedes Apostolorum deposuerant, in coactos laborare; sed collectis Gratiarum sustentatos esse.*

3. Nec contemplatiuos ad laborem obligat, cum intendunt altiori bono orationis, Psalmodia. &c. Quæ tamen vult interponi exercitio corporali.

4. Ad hoc quoddam sua regula adstringebat principaliter; quòd plerique venirent laici ad monasticum.

Hinc

Hinc corrunt obiecta prius.

H. LUTHERVS *art. vlt. BRENTIVS in Confessi.*
Wittenbergica c. de Voti Nefas ducunt MEND. CARB
 Monachos; esseque ob id extra statum salutis.

SVADENT. 1. Quia exponunt se periculo moriendi fame.

2. Quia eleemosinæ debentur solum impotentibus ad se alendos.

3. Quia diuina humanaque lex vetat voluntariam mendicitatem. Ita & omnia damnati, hæretici in meo *Antichristo part. 2. q. 29.*

4. Quia Christus, etsi pauper, non tamen mendicauit; ut Adæ successor in omni domino, licet obstante ei lege ciuili.

5. Etsi mendicasset Christus, esset tamen opus admirandum, non imitandum; sicut ieiunium XL. dierum.

6. Apostolorum vita, omnia relinquentium, erat solum ad tempus instituta, & Dominus reuocauit, L. c. 22. *Sed nunc, qui habet sacrum, tollat, similiter & peram.*

7. Quia Apostoli ex iustitia victum à populo reperebant; Matth. 10. *Dignus est operarius mercede sua.* I. c. 9. *Quis miratur stipendium suum & inquam?*

AUTOR. Vitam MENDICANTIVM Religiosorum Pontifices, & generale Concilium Lugdunense approbarunt, vt lanciam; Et recedè. 1. Domini & Apostolorum fundatam Exemplo, & Doctrinâ. Vide in meo *Antichristo part. 2. quæst. 29.* 2. Illustratam à Deo miraculis; præsertim per S. Dominicum & S. Franciscum, qui ad instar Regulæ sibi acceperunt caput 10. Matthæi: sequentibus signis, ad innumeram infidelium conuersionem.

DICO AD I. Psal. 36. *Iunior fui, etenim senni, & non vidi iustum derelictum. Spera in Domino, & fac bonitatem; & inhabitabit terram, & pascet in diuitiis eius.* Adeo non periculum est de morte ex fame; nec est tentatio contra Deum.

AD II. Debentur maximè propter Christum pauperibus; inque Christi Euangelio laborantibus.

AD III. D. Thomas opusc. 19. I-

sto, *Non erit mendicus inter vos, mandatur diuitibus liberalitas, ne quis egere sinatur. Deinde promittitur tanta vbertas, perquam non erit mendicus.*

AD IV. Dominium illud originale perit per iustè introductam rerum diuisionem: vnde carere eo voluit Dominus. Nec tamen ex carentia domini, sed amore solo Paupertatis, mendicus erat: nec ditescere voluit, cum potuisset, in Regem electus: quod fugit.

AD V. Est & imitandum; quò minus ad id miraculo opus; sicut nec ad dierum XL. ieiunium.

AD VI. Si ad tempus; ergo licita est in se vita mendica. Neque reuocauit Christus, vt patet, I. Cor. 9. Sed ostendit, in quanto sint timore futuri tempore Passionis suæ. Nam qui dixit: *Nolite possidere aurum:* ipse loculos habebat sub fure custode iuda.

AD VII. Apostoli non ex debito ministrabant spiritalia populo, sed ex charitate, Christo quidem adhuc viuente; ideo non ex iustitia quoque exigebat sustentationem; sed ex æquitate & charitate.

IX. DE LAICIS.

QVÆSTIO LXX.

An Politica Potestas sit bona, & licita Christianis?

DONATISTÆ Magistratum Autoritatem omnino tollebant.

LIBERTINI nuperi, prætextu Christianæ Libertatis, idem inuenerunt primi.

ANABAPTISTÆ & TRINITARIJ in Transyuania licet fateti cogantur, in Veteri

Gg Te-